

แนวปฏิบัติการจัดการสินค้าและบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของ SCGC





บทนำ

จากความมุ่งมั่นของ SCGC ในการดำเนินธุรกิจตามแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน ภายใต้สมดุลในทุกมิติ ครอบคลุม ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการดำเนินธุรกิจด้วยหลักธรรมาภิบาลที่ดี (the Environment, Occupational Health and Safety, Society and Governance : ESG) ตลอดโซ่อุปทาน บริษัทจึงสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการหาสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญต่อการบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้างอย่างยั่งยืน ตลอดโซ่อุปทาน

SCGC ได้จัดทำคู่มือ**เกณฑ์การจัดการหาสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** เพื่อเป็นแนวทางให้กับบุคลากรภายในองค์กรนำไปใช้ในการจัดซื้อได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งเป็นแนวทางให้เกิดการผลักดันและสนับสนุนให้ผู้ธุรกิจดำเนินการโดยการคำนึงถึงผลกระทบต่อด้านสิ่งแวดล้อมตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์

1. คำนิยาม

1.1 สินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หมายถึง สินค้าและบริการที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากขั้นตอนการจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การขนส่ง การใช้งาน และการจัดการหลังหมดอายุการใช้งานน้อยกว่าเมื่อเทียบกับสินค้าอื่นที่กำหนดอย่างเดียวกัน

1.2 การจัดหาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของ SCGC หมายถึง การจัดซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามรายการในทะเบียนการจัดหาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของ SCGC

1.3 ทะเบียนสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของ SCG (SCG Green Procurement List) หมายถึง ทะเบียนรายการสินค้าและบริการที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมตามข้อกำหนดของ SCGC

1.4 ฉลากสิ่งแวดล้อม หมายถึง ฉลากที่บ่งบอกความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งมอบให้กับผลิตภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติตรงตามข้อกำหนด ทั้งที่เป็นแบบผู้ผลิตออกฉลากเอง และแบบที่ดำเนินการโดยองค์กรกลาง โดยฉลากในปัจจุบันสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

ฉลากสิ่งแวดล้อมประเภทที่ 1 (ISO14024) เป็นฉลากสำหรับสินค้าหรือบริการที่ดำเนินการโดยองค์กรกลางที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Third Party) พิจารณาการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตลอดทั้งวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Consideration) ภายใต้กรอบดำเนินการมาตรฐาน ISO 14024 เช่น ฉลากเขียว เป็นต้น

ฉลากสิ่งแวดล้อมประเภทที่ 2 (ISO14021) เป็นฉลากผลิตภัณฑ์ที่ผู้ผลิตเป็นผู้ออกฉลากเอง เพื่อความมุ่งหมายเฉพาะด้าน ไม่ได้พิจารณาตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ และไม่มีกลไกการตรวจสอบโดยองค์กรกลาง โดยปฏิบัติตามมาตรฐาน ISO 14021 เช่น ฉลาก SCG Green Choice, ฉลาก Eco-Products และ ฉลาก Green For Life เป็นต้น

ฉลากสิ่งแวดล้อมประเภทที่ 3 (ISO14025) เป็นฉลากที่แสดงข้อมูลเชิงปริมาณบนพื้นฐานของการประเมินตลอดวัฏจักรของสินค้า โดยบอกรายละเอียดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน ปริมาณมลพิษที่เกิดขึ้น เป็นส่วนหนึ่งของอนุกรมมาตรฐาน ISO 14025 เช่น ฉลาก Eco Leaf และฉลาก EPD เป็นต้น

ฉลากอื่นๆ มีฉลากสิ่งแวดล้อมประเภทอื่นๆ ซึ่งอยู่นอกเหนือฉลากในระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมดังกล่าวข้างต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงเจตนาเฉพาะอย่าง หรือ เพื่อจูงใจให้ผู้บริโภคเห็นความสำคัญของการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการนั้นๆ เช่น ฉลากลดคาร์บอน และ ฉลาก CoolMode เป็นต้น

2. แนวทางการจัดหาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของ SCGC

SCGC สนับสนุนการจัดหาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามรายการที่อยู่ในทะเบียน SCG Green Procurement List เท่านั้น หากไม่พบสินค้าและบริการในทะเบียน ให้พิจารณาเข้าสู่ทะเบียนตามเกณฑ์ของ SCGC ต่อไป

3. เกณฑ์การพิจารณาสินค้าและบริการเพื่อขึ้นทะเบียนสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของ SCGC

SCGC มี 2 แนวทางหลัก เพื่อพิจารณาสินค้าและบริการเข้าสู่ทะเบียนสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่

แนวทางที่ 1: ฉลากสิ่งแวดล้อม (Eco-labelling)

กรณีสินค้าและบริการมีฉลากสิ่งแวดล้อมประเภทที่ 1, 2, 3 สามารถพิจารณาเข้าสู่ทะเบียนการจัดหาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของ SCG (SCG Green Procurement List)

แนวทางที่ 2: เกณฑ์การพิจารณาสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของ SCGC

ในกรณีที่สินค้าหรือบริการไม่เข้าข่ายตามแนวทางที่ 1 บริษัทได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาโดยอ้างอิงมาตรฐาน ISO 14021 (Environmental Labels and Declaration-Self-Declared Environmental Claims) หลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy Principles) และเกณฑ์การพิจารณาสินค้าหรือบริการตามข้อกำหนด SCG Green Choice เพื่อให้การแสดงผลหลักฐาน/เอกสารข้อมูลเชิงปริมาณอันแสดงความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของสินค้าและบริการของ SCGC มีความน่าเชื่อถือ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 2 หลักเกณฑ์ ได้แก่ (1) การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตลอดวัฏจักรของสินค้าและบริการ ตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การจัดการของเสียจากการผลิต การใช้งาน และการกำจัดเมื่อหมดสภาพ และ (2) การพิจารณาคูณสมบัติต่อสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่าสินค้าทั่วไป

การพิจารณาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในขั้นตอนการผลิต การจัดการของเสียจากการผลิต การใช้งาน และการกำจัดเมื่อหมดสภาพการใช้งาน ตามเกณฑ์ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1: การพิจารณาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของสินค้าและบริการตลอดวัฏจักรชีวิต

การนำวัตถุดิบ การขนส่งวัตถุดิบ และการผลิต	การจัดการของเสียจากการผลิต	การใช้งาน	การกำจัดเมื่อหมดสภาพการใช้งาน
พิจารณาจากระบบการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรผู้ผลิต		พิจารณาจากผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากคุณลักษณะสินค้าและบริการ	
<ul style="list-style-type: none"> - มีการใช้พลังงานและวัตถุดิบอย่างคุ้มค่า - ก่อให้เกิดมลพิษ น้ำเสีย และของเสียในปริมาณน้อย และเป็นไปตามกฎหมายกำหนด - ระบบการจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉินเป็นไปตามกฎหมายกำหนด - มีระบบการจัดการข้อร้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ - ไม่มีการใช้สารเคมีอันตราย หรือสารเคมีต้องห้ามตามมาตรฐานสากล 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการของเสียไม่อันตราย และอันตรายในกระบวนการผลิต ถูกต้องตามหลักวิชาการและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะในขั้นตอนการใช้ 	<ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการกำจัดมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด - สามารถนำไปรีไซเคิล (Recycle) หรือนำกลับไปใช้ใหม่ (Reuse) ได้ ในบางส่วนหรือทั้งหมด

กรณีคู่ธุรกิจ ได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากล เช่น ISO 14001 หรือได้รับการตรวจประเมินโดยหน่วยงานกลาง หรือได้รับการรับรองจากหน่วยงานรัฐ เช่น อุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 3 (Green Industry Level 3), โรงงานอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Factory) ถือว่าเป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณาดังตารางข้างต้น

การพิจารณาคุณสมบัติความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของสินค้าและบริการ

คู่ธุรกิจจะต้องเตรียมเอกสารข้อมูลประกอบการพิจารณาคุณสมบัติความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของสินค้าและบริการที่แตกต่างจากสินค้าหรือบริการชนิดเดียวกันในท้องตลาดทั่วไป รวมถึงผลและหลักฐานที่แสดงที่มาของผลเชิงปริมาณของสินค้าหรือบริการตามคุณสมบัติความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่ต้องการแสดง เปรียบเทียบกับสินค้าหรือบริการชนิดเดียวกันในท้องตลาดทั่วไป

ตารางที่ 2: เกณฑ์แสดงความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์ การพิจารณา และตัวอย่างตัวชี้วัด

เกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	ตัวอย่างตัวชี้วัด
1. การออกแบบให้สามารถแยกประกอบใหม่ได้	การออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อให้สามารถแยกชิ้นส่วนได้หลังจากหมดอายุการใช้งาน หรือไม่มีการใช้งาน เพื่อให้สามารถนำกลับมาให้ซ้ำหรือนำกลับมาเพื่อเป็นพลังงาน	รายการชิ้นส่วนประกอบที่นำมาใช้ประโยชน์ต่อได้
2. การออกแบบให้มีอายุการใช้งานนานขึ้น	การออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อให้มีอายุการใช้งานยาวนานขึ้น ส่งผลให้เกิดการลดการใช้ทรัพยากร หรือลดของเสียจากซากเหลือทิ้ง	อายุการใช้งานที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ ที่เป็นผลจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือการใช้เทคโนโลยี
3. การลดการใช้วัตถุดิบ, วัสดุ หรือ ทรัพยากรธรรมชาติ	การลดวัสดุที่นำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้า	ปริมาณการใช้ทรัพยากรที่ลดลงในการผลิตสินค้า
4. การใช้วัสดุหมุนเวียน	การนำวัสดุหมุนเวียนในกระบวนการผลิต ทั้งนี้ วัสดุหมุนเวียนจะต้องเป็นวัสดุที่ยังไม่ผ่านการใช้งาน และสามารถสร้างขึ้นใหม่ได้ วัสดุหมุนเวียนคือวัสดุที่ประกอบด้วยชีวมวล ซึ่งมาจากสิ่งมีชีวิต และสามารถสร้างทดแทนได้อย่างต่อเนื่อง	สัดส่วนโดย น้ำหนักของวัสดุหมุนเวียนในผลิตภัณฑ์
5. มีส่วนประกอบของวัสดุที่แปรสภาพกลับมาใช้ใหม่ได้	สินค้ามีส่วนประกอบจากวัสดุที่เวียนกลับมาใช้ใหม่ (วัสดุรีไซเคิล)	ปริมาณและสัดส่วนโดย น้ำหนักของวัสดุรีไซเคิล
6. พลังงานที่นำกลับมาใช้ใหม่	การนำพลังงานที่ปล่อยทิ้งไว้ กลับมาใช้ใหม่ หรือการเปลี่ยนของเสียให้เป็นพลังงานเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่	ปริมาณพลังงานที่ถูกปล่อยทิ้งที่ สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ ในกระบวนการผลิต
7. การใช้พลังงานหมุนเวียน	ความสามารถในการใช้พลังงานหมุนเวียน พลังงานหมุนเวียน มาจากแหล่งธรรมชาติ หรือกระบวนการที่สามารถสร้างทดแทนได้อย่างต่อเนื่อง เช่น แสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานชีวมวล	สัดส่วนของการใช้พลังงานหมุนเวียนต่อการใช้พลังงานทั้งหมด
8. การใช้พลังงานลดลง	การใช้พลังงานน้อยลงเพื่อทำงานแบบเดียวกันหรือให้ผลลัพธ์แบบเดียวกัน	- ปริมาณการใช้พลังงานที่ลดลง - ข้อมูลหรือกิจกรรม เพื่อลดการใช้พลังงาน

เกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	ตัวอย่างตัวชี้วัด
9. การใช้น้ำลดลง	การใช้น้ำน้อยลงเพื่อทำงานแบบเดียวกันหรือให้ผลลัพธ์แบบเดียวกัน	ข้อมูลหรือกิจกรรมเพื่อลดการใช้น้ำ
10. ความเป็นมิตรต่อสุขภาพอนามัย	<ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้อง หรือ - ผลิตภัณฑ์ไม่เป็นพิษ ไม่มีสารอันตราย หรือปราศจากการสะสมเคมีและชีวภาพที่อาจส่งผลเสียต่อผู้ใช้งาน 	ปริมาณและร้อยละของสารเคมีอันตราย (เช่น โลหะหนัก สารอินทรีย์ระเหยง่าย หรือ VOCs) ที่ต่ำกว่าสินค้าทั่วไป
11. การลดมลพิษและของเสีย	<ul style="list-style-type: none"> - ผลิตภัณฑ์ผลิตจากกระบวนการที่ลดการเกิดของเสีย - ผลิตภัณฑ์ที่เป็นส่วนประกอบ หรือใช้งานร่วมกับผลิตภัณฑ์อื่นแล้วทำให้ลดมลพิษและของเสียได้ 	ปริมาณมลพิษที่ปล่อยสู่อากาศ น้ำ, ดิน ในรูปแบบต่างๆ เช่น ขยะ น้ำเสีย และอากาศเสีย
12. การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ลดลงตลอดวัฏจักรชีวิตสินค้า เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG) ที่ลดลง
13. ความสามารถในการใช้ซ้ำหรือเติมใหม่ได้	<p><u>ใช้ซ้ำได้</u> ผลิตภัณฑ์ซึ่งถูกออกแบบให้หมุนเวียนหรือใช้ซ้ำในลักษณะการใช้งานเติมได้หลายครั้ง</p> <p><u>เติมใหม่ได้</u> ผลิตภัณฑ์สามารถใช้เติม ด้วยผลิตภัณฑ์ ชนิดเติมได้ มากกว่า 1 ครั้ง ในรูปแบบเดิม โดยไม่จำเป็นต้องผ่านกระบวนการเพิ่มเติมอื่น นอกจากล้างทำความสะอาด</p>	ปริมาณการใช้ซ้ำ/เติมใหม่
14. ความสามารถในการย่อยสลายเป็นอินทรีย์วัตถุ	คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือ ส่วนประกอบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถย่อยสลายได้ทางชีวภาพ และกลายเป็นอินทรีย์วัตถุ	<ul style="list-style-type: none"> - สัดส่วนของผลิตภัณฑ์โดยน้ำหนักที่สามารถย่อยสลายได้ - ระยะเวลาที่ใช้ในการย่อยสลาย
15. สามารถแตกสลายได้	คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์, ในสภาวะจำเพาะ, สามารถแตกสลายเป็นชิ้นเล็กตามขนาดที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> - สัดส่วนของผลิตภัณฑ์ที่สามารถแตกสลายได้ - ระยะเวลาที่ใช้ในการแตกสลาย

4. การขึ้นทะเบียนการจัดหาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

สินค้าหรือบริการที่ถูกรวบรวมประเมินตามหลักเกณฑ์ในหัวข้อที่ 3 แล้ว จะถูกพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารคู่ธุรกิจอย่างยั่งยืนของ SCGC (SCGC Sustainable Supplier Committee) เพื่อพิจารณาขึ้นทะเบียนการจัดหาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (SCG Green Procurement List) โดยแบ่งเป็น 5 ประเภทดังนี้

- ประเภทวัสดุทั่วไป
- ประเภทวัตถุดิบ
- ประเภทวัสดุสนับสนุนการผลิต
- ประเภทอะไหล่
- ประเภทบริการ

5. การทบทวนสถานะสินค้าหรือบริการในทะเบียนการจัดหาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เพื่อให้ทะเบียนการจัดหาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของ SCGC มีความน่าเชื่อถือและมีข้อมูลเป็นปัจจุบัน กำหนดให้มีการทบทวนเอกสารหรือทำการตรวจสอบผู้ขาย/ผู้ผลิตที่ผ่านการขึ้นทะเบียนการจัดหาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (SCG Green Procurement List) ด้วยเกณฑ์การพิจารณาสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมทุก 3 ปี

กระบวนการขึ้นทะเบียนการจัดหาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของ SCGC

